SET - D

Total No	of printed	pages : 15	Roll No.	
rotai ivo.	oi printea	pages : 15	noii ivo.	-

605 R / 605 E

Regular / Ex-Regular
CHE (Science)
(As per 2014 – 2017 Syllabi)

2017 (A) SCIENCE CHEMISTRY

Full Marks - 70

Time: 3 Hours

Answer all Groups as indicated.
ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଭାଗର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।
The figures in the right-hand margin indicate marks.
ଡାହାଣ ପାଖ ମାର୍ଜିନରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଶ୍ୱର ମୂଲ୍ୟ ସୂଚିତ କରେ ।
Answer all the bit questions of a particular question serially at one place to ensure effective evaluation.
ଯଥାର୍ଥ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ସୁବିଧା ପାଇଁ ଯେକୌଣସି ଏକ ପ୍ରଶ୍ୱର ଅନ୍ତର୍ଗତ କୁଦ୍ର ପ୍ରଶ୍ୱାବଳୀର ଉତ୍ତର କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ ଓ ଏକ ହାନରେ ଦିଅ ।
Use of calculator is prohibited.
ରଣନ ଯନର ବ୍ୟବହାର ନିର୍ଧିଦ୍ଧ ।

P.T.O.

Group - A

କ – ବିଭାଗ

All questions are compulsory. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ ।

1. Choose and write the correct answer of the following: $1 \times 10 = 10$

ନିମ୍ନଲିଖିତଗୁଡ଼ିକର ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛ ଓ ଲେଖ :

- (a) When two reactants, A and B are mixed to give products C and D, the reaction quotient, Q at the initial stages of the reaction :
 A ଓ B ଦୁଇଟି ପ୍ରତିକାରଙ୍କୁ ମିଶାଇଲେ, C ଓ D ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକ ମିଳିଥାଏ । ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ପ୍ରଥମ ସୋପାନରେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଭାଗଫଳ, Q :
 - (i) is zero ଶୂନ ହୁଏ
 - (ii) decreases with timeସମୟ ସହ କମିଥାଏ
 - (iii) is independent of time ସମୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ନାହିଁ
 - (iv) increases with time ସମୟ ସହ ବଢ଼ିଥାଏ
- (b) For the process, H₂O(I) (1 bar, 273K) → H₂O(g) (1 bar, 373 K), the correct set of thermodynamic parameters is:

 $H_2O(I)$ (1 bar, 273K) \to $H_2O(g)$ (1 bar, 373 K) ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ ସଠିକ୍ ଥର୍ମୋଡାଇନେମିକ୍ ପାରାମିଟର ସେଟ୍ :

- (i) $\Delta G = O$, $\Delta S = +ve$
- (ii) $\Delta G = O$, $\Delta S = -ve$
- (iii) $\Delta G = +ve$, $\Delta S = O$
- (iv) $\Delta G = -ve$, $\Delta S = +ve$
- (c) Uranium (A = 238, z = 92) emits an α-particle. The product has mass number (A) and atomic number (z), respectively, are : ୟୁରାନିୟମ (A = 238, z = 92) ଏକ ଆଲ୍ଫା କଣିକା ନିର୍ଗତ କଲାପରେ ଉତ୍ପାଦକର ବୟୁତ୍ୱ ସଂଖ୍ୟା ଓ ପରମାଣୁ କ୍ରମାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଯଥାକ୍ମେ :
 - (i) 238 and 92
 - (ii) 234 and 90
 - (iii) 238 and 90
 - (iv) 236 and 90
- (d) The solubility of $Ca(OH)_2$ is s mol L^{-1} . The K_{sp} under the same conditions is : $Ca(OH)_2$ ର ଦ୍ରାବ୍ୟତା s ମୋଲ୍ ପର ଲିଟର ଅଟେ । ସାମ୍ୟ ଅବୟାରେ ଏହାର ଦ୍ରାବ୍ୟତା ଗୁଣଫଳ ହେବ :
 - (i) $4s^3$
 - (ii) 3s4
 - (iii) 4s²
 - (iv) s^3

(e) Aspirin is:

ଆସ୍ପିରିନ୍ ଏକ :

(i) Sedative ବେଦନା ନାଶକ ଔଷଧ

(ii) Antipyretic କ୍ସରନାଶକ

(iii) Anti-biotic ଜୀବାଣୁ ନଷ୍ଟକାରୀ

(iv) Antiseptic ଆୟିସେପ୍ଟିକ୍

 (f) Which amino acid has phenolic –OH group as its backbone ? କଉଁ ଆମିନୋ ଏସିଡ୍ରେ ଫେନୋଲିକ୍ –OH ଗ୍ରୁପ୍ ବ୍ୟାକ୍ବୋନ୍

ପରି ଥାଏ ?

(i) Glycine ଗ୍ଲାଇସିନ୍

(ii) Leucine ଲିଉସିନ୍

(iii) Serine ସେରିନ୍

(iv) Tyrosine ଟାଇରୋସିନ୍

(g) One of the following is a cross-linked polymer:
 ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଛନ୍ଦା ସଂଯୋଗ ବହୁଳକ :

Chemistry (Set-D) 605R/605E

4

Contd.

- (i) Bakelite ବେକେଲାଇଟ୍
- (ii) Glycogen ଗ୍ଲାଇକୋଜେନ୍
- (iii) Nylon ନାଇଲନ୍
- (iv) Polythene ପଲିଥିନ୍
- (h) XeF₄ and XeF₆ are expected to be :XeF₄ ଓ XeF₆ ଦୁଇଟିକୁ :
 - (i) oxidising (ii) reducing ଜାରକୀୟ ବିଜାରକୀୟ
 - (iii) unreactive (iv) strongly basic ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଅକ୍ଷମ ଗାଢ଼ କ୍ଷାରୀୟ

ସନ୍ତବପର ବୋଲି ମନେ କରାଯାଏ ।

- (i) Which kinds of isomerism are exhibited by octahedral Co(NH₃)₄ Br₂Cl ?
 ଅଷ୍ଟଳକୀୟ Co(NH₃)₄ Br₂Cl କେଉଁ ପ୍ରକାର 'ସମାବୟବତା' ଦେଖାଇଥାଏ ?
 - (i) Geometrical and ionization କ୍ୟାମିତିକ ଓ ଆୟନୀୟକରଣ
 - (ii) Geometrical and optical କ୍ୟାମିତିକ ଓ ଆଲୋକ ବିଜ୍ଞାନ ସୟକ୍ଷୀୟ
 - (iii) Optical and ionization ଆଲୋକ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଓ ଆୟନୀକରଣ
 - (iv) Geometrical only ଜ୍ୟାମିତିକ କେବଳ

(j) Benzylchloride can be prepared from toluene by reacting with:

ଟଲ୍ୟୁନ୍ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସହିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରି ବେନ୍ଜୋଇଲ୍ କ୍ଲୋରାଇଡ୍ ଦେଇଥାଏ :

- (i) HCI
 - (ii) SO₂CI₂
 - (iii) SOCI₂
 - (iv) NaOCI
- 2. (A) Answer the following questions : 1×5=5 ନିମ୍ବଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ୱଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅ :
 - (a) Esterification does not take place between ethyl alcohol and excess H₂SO₄ at 170°C. Explain. ଇଥାଇଲ୍ ଆଲକୋହଲ ଏବଂ ଅତ୍ୟଧିକ ଗନ୍ଧକାମ୍ଳ ମଧ୍ୟରେ 170°C ଉଭାପରେ ଇଷ୍ଟରିଫିକେସନ୍ ହୁଏ ନାହିଁ । ବୁଝାଅ ।
 - (b) Identify A and B in the following reaction:

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ A ଏବଂ Bକୁ ଚିହ୍ନଟ କର :

$$CH_3Br \xrightarrow{Mg/ether} [A] \xrightarrow{(i) CO_2} [B]$$

(c) Write the unit of cell constant. କୋଷ ସ୍ଥିରାଙ୍କର ଏକକ ଲେଖ ।

(d)	What happens when nitrobenzene reacts with conc. HNO ₃ in the presence								
	of conc. H ₂ SO ₄ ?								
	ନାଇଟ୍ରୋବେନ୍ଜିନ୍ ଗାଢ଼ ଗନ୍ଧକାମ୍ଲ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଗାଢ଼								
bho	ନାଇଟ୍ରିକ୍ ଅମ୍ଳ ସହିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କଲେ କ'ଣ ଘଟିବ ?								

(e) Write the IUPAC name of the following compound :

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯୌଗିକର IUPAC ନାମ ଲେଖ :

(B) Fill in the blanks:

 $1 \times 5 = 5$

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

- (a) For the gaseous reaction, aA+bB ⇒ cC+dD, Δn is equal to ______.
 ଏକ ଗ୍ୟାସୀୟ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା, aA+bB ⇒ cC+dD ପାଇଁ Δnର ମୂଲ୍ୟ _____ ସହ ସମାନ ।
- (b) The thermal stability of the hydrides of Group 16 _____ down the group. ଗୁପ୍ 16ର ହାଇଡ୍ରାଇଡ୍ ମାନଙ୍କର ତାପର ଛାୟିତ୍ୱ ଗୁପ୍ର ତଳକୁ ଗଲେ ____ ।

Chemistry (Set-D) 605R/605E

7

P.T.O.

					+	
	(d)		ctivation e reactio			eaction is
			ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ' ତୁଳନାମ୍ଭକ			ଥିଲେ, ସେହି ା
	(e)	Conce		nydroge	n fluori	ide exists
		ଗାଢ଼ ହାଇ ସଂକେତଙ୍କ		ଫ୍ଲୋରାଇଡ୍	100 399	ଆଣବିକ
			aroup –	В		
			ଖ – ବିଭାବ	ล		
Ansı	wer a	ny ten d	question	s:	2	$\times 10 = 20$
ଯେକେ	ନାଶସି ସ	ଂଶଟି ପ୍ରଶ୍ନ	ର ଉତ୍ତର ଦି	ଅ :		
(a)	What is the equilibrium constant expression for the reaction?					
			ର ସାମ୍ୟାର (g) (କ'ଣ ?
(b)	sam					ion in a M. What
			ନମୁନାରେ ହଲେ ଏ			ୟନର ସାନ୍ଦ୍ରତା ହବ ?
(c)	conv	ersion o	of one m	nole of v	vater at	ved in the t 373K to atent heat

3.

 $\Delta H_{\text{vap}} = 2.257 \text{ kJg}^{-1}$).

of vaporisation of water at this temperature,

ଏକ ମୋଲ୍ ଜଳ 373K ଉତ୍ତାପରେ ଗ୍ୟାସ୍ରେ ପରିଣତ ହେବାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏନ୍ଟ୍ରୋପି ଚେଞ୍ଜ ଗଣନା କର । $\Delta H_{vap} = 2.257$ kJg^{-1}

(d) Complete the following reaction and write the names of A and B. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କର ଓ A ଏବଂ Bର ନାମ ଲେଖ ।

$$CO$$
 NH NaOH A Br_2/KOH B.

- (e) Using EAN rule predict the molecular formula of nickel carbonyl. EAN ନିୟମ ବ୍ୟବହାର କରି ନିକେଲ କାର୍ବୋନିଲ୍ର ଆଣବିକ ସଂକେତର ସୂଚନା ଦିଆ ।
- (f) How is benzoic acid converted to benzaldehyde? ବେନ୍ଜୋଇକ୍ ଅମ୍ଳ କିପରି ବେନ୍ଜାଲ୍ଡିହାଇଡ୍ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇପାରିବ ?
- (g) What is Benzoin condensation? Give equation. ବେନ୍ତୋଇନ୍ ସଂଘନନ କ'ଣ ? ସମୀକରଣ ଦିଅ ।
- (h) Identify A and B in the following reaction: ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ A ଓ Bକୁ ଚିହ୍ନ :

$$C_6H_5-CH_2-CHBr-CH_3 \xrightarrow{alc.KOH} A \xrightarrow{HBr} B$$

- What are pesticides? What are different (i) types of pesticides? Name one of each type. କୀଟନାଶକ ଔଷଧ କ'ଣ ? ଏହାର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କ'ଣ ? ପତ୍ୟେକରୁ ଗୋଟିଏ ନାମ ଲେଖ ।
- What is Stephen's reduction reaction? Give (i) equation.

ଷ୍ଟିପେନ୍ଙ୍କ ବିଜାରଣ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କ'ଣ ? ସମୀକରଣ ଦିଅ ।

- How does copper metal react with ammonia? (k) Give the reaction with the product formed. ତ୍ୟା କିପରି ଆମୋନିଆ ସହିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରେ ? ପ୍ରସ୍ତୁତ ଉତ୍ପାଦନ ସହିତ ସମୀକରଣ ଦିଆ ।
- State Le-Chatelier's principle and explain the **(I)** effect of temperature on the synthesis of NH₃.

ଲି–ଚାଟେଲିଅରଙ୍କ ନିୟମ ଉଲ୍ଲେଖ କର । ଆମୋନିଆ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ଉତ୍ତାପର ପ୍ରଭାବ ବୁଝାଅ ।

- $3 \times 3 = 9$ Answer any three questions: 4. ଯେକୌଣସି **ତିନିଗୋଟି** ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ :
 - If one mole of water and one mole of CO are (a) taken in a 10 litre vessel and heated to 986°C, 40% of water reacts with CO as in $H_2O(l) + CO(g) \rightleftharpoons H_2(g) + CO_2(g)$. Calculate the equilibrium constant for the reaction at the temperature mentioned.

ଏକ 10 ଲିଟର ବୋଡଲରେ ଏକ ମୋଲ ଜଳ ଓ ଏକ ମୋଲ CO ନିଆଗଲା ଏବଂ 986°C ଉତ୍ତାପରେ ଗରମ କରାଗଲା । ଦେଖାଗଲା, 40 ପ୍ରତିଶତ ଜଳ CO ସହିତ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପରି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କଲା । ବର୍ଣ୍ଣିତ ଉତ୍ତାପରେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ସାମ୍ୟାବୟା ଧୁବାଙ୍କ ହିସାବ କର ।

> (b) How are the solvents classified on the basis of proton transfer?

> > ପ୍ରୋଟନ୍ ସ୍ଥାନାନ୍ତରକୁ ବିବେଚନା କରି କିପରି ଦ୍ରାବକସବୁ ଶ୍ରେଣୀଭୂକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ?

(c) A compound 'A' having molecular formula $C_2H_5O_2N$ on reaction with Sn and conc. HCI gives a compound. B which when treated with NaNO2 and dil HCl gave compound C having molecular formula C_2H_6O . The compound C when treated with Na metal gives effervescence and when reacts with CrO_3 gives a saturated aldehyde having 2 carbon atoms. Determine the structures and names of A, B and C along with the sequence of reaction.

ଗାଢ଼ ହାଇଡ୍ରୋକ୍ଲୋରାଇଡ ଅମ୍ଲ ସହିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରି ଯୌଗିକ \mathbf{B} ଦିଏ ଯାହାକୁ \mathbf{NaNO}_2 ଓ ଲଘୁ ହାଇଡ୍ରୋକ୍ଲୋରିନ୍ ଅମ୍ଲ ସହିତ ଉପଚାର କରାଇଲେ ଆଣବିକ ସଂକେତ $\mathbf{C}_2\mathbf{H}_6\mathbf{O}$ ବିଶିଷ୍ଟ ଯୌଗିକ \mathbf{C} ମିଳେ । ଯୌଗିକ \mathbf{C} ସୋଡିୟମ ଧାତୁ ସହିତ ଉପଚାର କରାଇଲେ ବୁଦ୍ବୁଦ୍ ଆକାରରେ ବାଷ୍ପ ନିର୍ଗତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଯୌଗିକ \mathbf{C} କୁ \mathbf{CrO}_3 ସହିତ ଉପଚାର କରାଇଲେ ଦୁଇ ଅଙ୍ଗାର ପରମାଣୁ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ପରିପୃତ ଆଲଡିହାଇଡ୍ ମିଳିଥାଏ । ଅନୁକ୍ରମ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସହିତ \mathbf{A} , \mathbf{B} ଓ \mathbf{C} ର ସଂରଚନା ଓ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(d) Give one method of preparation of XeF₄. Mention one reaction in which it acts as an oxidising agent. Give its structure.

> XeF₄ ପ୍ରୟୁତିର ଏକ ପଦ୍ଧତି ଲେଖ । ଯେଉଁ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ ଏହା ଏକ ଜାରକ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ, ଉଲ୍ଲେଖ କର । ଏହାର ସଂରଚନା ପ୍ରଦାନ କର ।

(e) Derive the Nernst equation of electrode potential at 25°C for the electrode reaction, Mⁿ⁺(aq) + ne ⇌ M(s).

Mⁿ⁺(aq) + ne ⇌ M(s) ଏହି ତଡିତ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟାର 25°Cରେ ତଡ଼ିତ୍ ଶକ୍ତିର ନର୍ନଷ୍ଟ ସମୀକରଣ ବାହାର କର ।

Group - C

ଗ – ବିଭାଗ

Answer all questions.

ସମୟ ପ୍ରଶ୍ୱର ଉତ୍ତର ଦିଆ ।

 Discuss the principles of extraction of copper from its sulphide ores. How does it react with dil and conc. HNO₃? Give reactions.

ସଲ୍ଫାଇଡ୍ ଧାତୁ ପିଷରୁ ତୟା ନିଷାସନର ନିୟମସବୁ ଆଲୋଚନା କର । ଏହା କିପରି ଲଘୁ ଓ ଗାଡ଼ ନାଇଟ୍ରିକ୍ ଅମ୍ଳ ସହିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରେ ? ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଲେଖ ।

Or / କିନ୍ଧା

Describe the Dennis method of preparation of fluorene with a neat diagram. How does it react with glass?

3+2+2=7

ଡେନିସ୍ ପଦ୍ଧତିରେ ଫ୍ଲୋରିନ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି ବର୍ତ୍ତନା କର । ଏକ କ୍ଷଷ୍ଟ ଚିତ୍ର ଦିଅ । ଏହା କାଚ ସହିତ କିପରି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରେ ?

6. (a) Predict the nature of the aqueous solutions of the following substances. 3

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକର ଜଳୀୟ ଦ୍ରବଣର ପ୍ରକୃତି ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- (i) NaCN (ii) Na2CO3 (iii) CH3COONH4
- (iv) Na₂SO₄ (v) FeCl₃ and (vi) CuCl₂

(b) In a first order reaction, the reactant concentration decreases from 0.8M to 0.4M in 15 min. What is the time taken for the concentration to change from 0.1M to 0.025 M?

ଏକ ପ୍ରଥମ କ୍ରମ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ 15 ମିନିଟ୍ରେ ପ୍ରତିକାରକର ସାନ୍ଧ୍ରତା 0.8Mରୁ 0.4Mକୁ କମିଥାଏ । ସାନ୍ଧ୍ରତା 0.1Mରୁ 0.025M ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ କେତେ ସମୟ ଲାଗିବ ।

Or / କିନ୍ଧା

Write notes on:

 $3\frac{1}{2} + 3\frac{1}{2} = 7$

ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

- (a) Faraday's second law of electrolysis ଫାରାଡେଙ୍କ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ବିଶ୍ଲେଷଣର ହୃତୀୟ ନିୟମ
- (b) Nuclear fission ନାଭିକୀୟ ବିଭାଜନ
- 7. (a) How do you prepare benzoic acid from
 (i) n-propyl benzene, (ii) Phenylcyanide and
 (iii) Benzene?

 3
 - (i) n-propyl benzene, (ii) Phenylcyanide ଓ (iii) Benzeneରୁ କିପରି ବେନ୍ଜୋଇକ୍ ଅମ୍ଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ ?
 - (b) What is Schmidt reaction ? Write the structure of the product of this reaction. 2 ସ୍ମିଥ୍ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କ'ଣ ? ଉକ୍ତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ଉତ୍ପାଦର ସଂରଚନା ଦିଆ ।

(c) Explain Carbylamine reaction. କାର୍ବାଇଲଆମିନ୍ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ବୁଝାଅ । Or / କିନ୍ଦା

(a) Bring out the following conversions: $1\frac{1}{2} \times 3 = 4\frac{1}{2}$

ନିମ୍ନୋକ୍ତଗୁଡ଼ିକର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟାଅ :

- (i) Benzene to m-dichlorobenzene ବେନ୍ତିନ୍କୁ ମେଟା-ଡାଇକ୍ଲୋରୋବେନ୍ତିନ୍ରେ
- (ii) Nitrobenzene to Benzamide ନାଇଟ୍ରୋବେନ୍କିନ୍କୁ ବେନ୍କାମାଇଡ୍ରେ
- (iii) Benzene to n-Butaneବେନ୍ଜିନ୍କୁ ନରମାଲ୍ ବୁଟେନ୍ରେ
- (b) What are soap and detergents ? How do they differ ? $1+1\frac{1}{2}=2\frac{1}{2}$ ସାବୁନ ଓ ଅପମାର୍ଜକ କ'ଣ ? ସେମାନେ କିପରି ତଫାତ୍ ।